

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 108/04

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2004 predbežne prerokoval sťažnosť D. R., toho času P., Česká republika, zastúpenej advokátom JUDr. J. F., B., ktorou namietala porušenie jej základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16 C 69/96 z 21. novembra 2002 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 73/03 z 30. júla 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. R. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2003 doručená sťažnosť D. R., toho času P., Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej tvrdí, že došlo k porušeniu jej základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 16 C 69/96 z 21. novembra 2002 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 73/03 z 30. júla 2003, ktorými bol právoplatne zamietnutý jej návrh na obnovu konania, v ktorom uplatnila reštitučný nárok pred okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 103/92.

Porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľka vidí v tom, že súdy rozhodujúce o návrhu na obnovu konania nevzali do úvahy výpoveď svedka Ing. P. S., ktorý mal v konaní o obnove potvrdiť, že žiadosť o vydanie veci v administratívnom konaní o reštitúciu doručila povinnej osobe včas. Oba súdy, okresný súd aj krajský súd, nevzali do úvahy ani to, že v pôvodnom konaní bola v dôkaznej núdzi, ktorá zanikla, keď sa náhodou dozvedela, že Ing. P. S. má vedomosť o tom, že jej žiadosť o vydanie nehnuteľnosti bola doručená povinnej osobe už v septembri 1991, a nie až 2. októbra 1991. Ďalšou podstatnou námietkou sťažovateľky bolo to, že súdy v konaní o obnove konania aplikovali na nový skutkový stav po výpovedi svedka Ing. P. S. záver dovolacieho súdu v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 103/92.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o porušení jej základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde aj krajskom súde a súčasne zrušil obe rozhodnutia a vrátil vec na ďalšie konanie.

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej

prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd v tejto spojitosti uvádza, že podľa stabilnej judikatúry (II. ÚS 54/02) je oprávnený posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu procesnoprávných princípov konania (čl. 46 až 50 ústavy). Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, v tomto prípade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktoré upravujú prípustnosť obnovy konania, tak ako sa toho domáha sťažovateľka. Súčasne ústavný súd zdôrazňuje, že reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na spravodlivý proces aj v konaní o obnovu konania neznamena to, aby všeobecné súdy (v danom prípade okresný súd a krajský súd) preberali skutkové a právne názory účastníka konania, ktorý sa domáha obnovy konania.

Základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutia všeobecných súdov boli preskúmateľné, aby ich rozhodnutia obsahovali dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výroky a súčasne aby také rozhodnutia neboli arbitrárne. Obsahom tohto základného práva však nemôže byť právo na úspech v konaní vrátane konania o obnovu konania.

Okresný súd aj krajský súd v napadnutých uzneseniach riadne odôvodnili zamietnutie návrhu na obnovu konania (§ 157 ods. 2 a 3 OSP). Predovšetkým uznesenie okresného súdu obsahuje dostatočný výklad a použitie § 228 OSP a ostatných predpokladov prípustnosti dovolania vo vzťahu k uplatnenému dôvodu obnovy konania. Okresný súd neopomenul ani uvedenie výsledkov procesného dokazovania a skutkových zistení a uzavrel, že sťažovateľka sa s uplatneným dôvodom na obnovu dostala do dôkaznej núdze, pokiaľ ide o preukázanie toho, že uvádzaný dôvod na obnovu konania by priviedol pre ňu priaznivejší výsledok v pôvodnom konaní. Odvolací (krajský) súd dodal aj ďalšie právne hodnotenie uplatneného dôvodu opierajúc sa o pôvodné rozhodnutie dovolacieho súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. júna 1995 sp. zn. 2 Cdo 38/95). Napadnuté rozhodnutia súdov netrpia vnútornými rozpormi a pri prijímaní skutkových a právnych záverov nedošlo k žiadnym zjavným omylom alebo k uvedeniu skutočností, ktoré by bolo v zrejmom rozpore s podstatou súdnej ochrany požadovanej v konaní o obnovu konania.

3. Posudzované rozhodnutia preto úplne vylučujú reálnosť záveru o porušení základného práva na spravodlivý proces už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti. Vyplýva to predovšetkým z toho, že sťažovateľka v podstate neuvádza ani spojitosť medzi napadnutými uzneseniami a obsahom základného práva na spravodlivý proces (čl. 46 až 50 ústavy), ale opakuje len argumenty použité v návrhu na obnovu konania a v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu.

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2004